

Nekrologer

WALDEMAR WESTERGAARD

4.2.1882–3.6.1963

DEN 3. JUNI 1963 døde i Californien professor Waldemar Christian Westergaard, 81 år gammel. Han var født i U.S.A. som søn af danske forældre, der få år før hans fødsel var indvandret til North Dakota fra Thy, han talte dansk med thyboens tonefald og følte sig livet igennem skønt amerikaner nært knyttet til Danmark. Han studerede historie under Orin Grant Libby ved University of North Dakota og senere under Henry Morse Stephens ved University of California, hvor han 1915 blev doktor på en afhandling om Dansk Vestindiens historie. 1925–49 var han professor i historie ved University of California, Los Angeles.

Waldemar Westergaards første publicerede historiske skrift handlede om et dansk udvandrersamfund i North Dakota (Hill Township, Cass County), og hans vigtigste arbejder har tilknytning til dansk historie. Disputatsen *The Danish West Indies under Company Rule (1671–1754) with a supplementary Chapter, 1755–1917* (1917) var det første på arkivstudier byggede værk om vore vestindiske koloniers historie og indeholder bl. a. værdifulde undersøgelser om plantagebruget, negrenes stilling på øerne og forholdet mellem planterne og kompagniet (jfr. anmeldelsen i H.T. 9. r. VII). *Denmark and Slesvig (1848–1864). With a collection of illustrative letters by Daniel Bruhn, including his letters from California and Nevada (1864–1872)* (1946, også på dansk s. å.: *Det slesvigske Spørgsmål og Krigen 1864*) har størst interesse ved de meddelte breve fra en ung deltager i den sidste slesvigske krig, som en tid opholdt sig i U.S.A. En anden dansk kildesamling af betydning navnlig for engelsk historie har Waldemar Westergaard publiceret i oversættelse med en længere indledning i bogen *The first Triple Alliance: The Letters of Christopher Lindenov, Danish Envoy to London, 1668–1672* (1947, anmeldt i H.T. 11. r. II).

Også som universitetslærer dyrkede Waldemar Westergaard især Skandinaviens og andre Østersølandes historie, og han inspirerede sine *graduate students* til at arbejde på området. Sammen med sin kollega

dr. David K. Bjork gjorde han sit universitet til et centrum for studiet af skandinavisk historie. Til studiebrug fik han på sine mange Europa-rejser taget hundredtusinder af mikrofilm af kilder fra nordeuropæiske arkiver; de opbevares nu i Los Angeles universitetets bibliotek, hvis samling af nordisk historisk litteratur han også hjalp til at forøge væsentligt. Som tak for hvad han lige fra sin ansættelse som professor havde betydet for biblioteket blev han 1961 udnævnt til *Honorary Curator of the North European Collections*.

1945-46 var Waldemar Westergaard amerikansk kulturattaché i København, og han var talrige gange på kortere ophold i Danmark. Han opsøgte da gerne danske kolleger. Adskillige af os mindes med glæde samværet med den venlige, hjælpsomme og muntre gamle herre, der aldrig blev træt af at virke for den personlige og kulturelle forbindelse mellem sine forældres hjemland og U.S.A.

POVL BAGGE

GOTTFRID CARLSSON

18.12.1887-7.3.1964

DEN 7. MARTS 1964 døde Gottfrid Carlsson. Han var født 1887 i Småland. Hans studier foregik i Uppsala, og efter deres afslutning med doktorgraden 1915 fortsatte han et tiår igennem som docent ved samme universitet. Fra 1925 til 1954 var han professor i historie i Lund.

Et af Carlssons sidste værker, en samling af handlinger trykt 1961, bærer titlen *Från Erik Segersäll till Gustav Vasa*. Den dækker så godt som hele forfatterskabet. Bedst passer dog den sidste tidsgrænse, for længere tilbage end til 14. århundrede gik hans undersøgelser sjældent. Nordisk senmiddelalder og tidlig renaissance var hans felt, som han ugerne forlod. Begrænsningen hænger her intimt sammen med styrken. I en usædvanlig grad præges Carlssons skrifter af nøje fortrolighed med og minutiøst studium af originalkilderne. Og vel at mærke ikke blot dem, der lå lige for i trykt form eller i svenske arkiver. Med det danske rigsarkivs samlinger fra senmiddelalderen gjorde han sig grundigt bekendt allerede før første verdenskrig, og i dennes sidste år lagde han, tilsyneladende uberørt af tidens storme, grunden til sit for en nordisk historiker enestående kendskab til tyske samlinger, der udbyggedes ved gentagne senere rejser. Selv angiver han at have besøgt tyve tyske arkiver og biblioteker, og fra disse hjemførte han, bistået af sin hustru, der selv er historiker, tusinder og atter tusinder af afskrifter.

Samlerfliden kunde synes at prædestinere den unge forsker for en fremtid som arkivmand og udgiver. Men en sådan livsbane blev ikke